
YAZMA!

OYNAMA!

KONUŞMA!

**KÜLTÜR VE SANATA UYGULANAN
BASKI VE SANSÜR RAPORU
2014**

**Kültür ve Sanat
Platformu**

Kültür ve Sanat
Platformu

**YAZMA!
OYNAMA!
KONUŞMA!**

**KÜLTÜR VE SANATA UYGULANAN
BASKI VE SANSÜR RAPORU
2014**

**Kültür ve Sanat
Platformu**

CHP Kültür ve Sanat Platformu

YAZMA! OYNAMA! KONUŞMA!

Kültür ve Sanata Uygulanan Baskı ve Sansür Raporu 2014

Baskı Tarihi: 14 Ocak 2015

SANAT TOPLUMUN YAŞAM KALİTESİNİ BELİRLER

Sanata önem vermeyen toplumların, tarihte varlık gösteremediklerini biliyoruz. Sanatçılar, toplumun özgür sesleri, aykırı sesleridir. Onların varlığı, toplumda ifade özgürlüğünün, çoğulculuğun güvencesidir.

Sanatçıların özgür ifadelerine, eleştirel bakışlarına tahammül gösteremeyen bir yönetimin demokrat olması mümkün değildir. Otoriter, totaliter yönetimler sanatçılara bakışlarıyla kendilerini ele verirler. Onlar, sanatçının biat etmesini, kendilerini övmesini isterler. Oysa, gerçek sanatçı, emirle iş yapmaz, her nabza göre şerbet vermez.

Sanatçı, kendi özgürlüğünü savunurken, toplumun özgürlüğü için mücadele etmekten geri durmaz. Çıkar hesapları yapmayan kişidir sanatçı. Yaratıcı gücünü dünyadaki tüm insanların mutluluğu için seferber eder.

Sanatçıya destek olmak, kamunun (merkezi yönetimin ve yerel yönetimlerin) görevleri arasındadır. Çağdaş bir yönetim anlayışı, bu desteğin karşılığını talep etmez. Muhalif seslerin varolmasını demokrasinin gereği sayar. Sanatçıyla uğraşan siyasetçi iflah olmaz.

Mevcut siyasi iktidar sanatçıya tahammül edemiyor. Bale'den heykel'e, tüm sanatlara düşman. Muhalif çizgideki tiyatrocuları cezalandırmaktan geri durmuyor. Sansür ve yasaklamalar giderek artıyor.

Oysa, uygar toplumlar, bilimde ve sanatta elde ettikleri başarılarından kıvanç duyarlar. Yaratıcıların eserlerine müdahale etmek, uygar toplumların yöneticilerinin aklından geçmez. Çünkü, bilirler ki, sanat bir toplumun yaşam kalitesinin ölçütüdür.

Desteğimiz her zaman sanatın ve sanatçının yanında olacak. Daha mutlu bir ülke yaratmak için sanatçılarımızla el ele vereceğiz.

Kemal Kılıçdaroğlu
CHP Genel Başkanı

SUNUŞ

Uygar bir toplumun ve gelişmiş bir demokrasinin yaratılabilmesi her şeyden önce, insanların düşüncelerini özgürce ifade edebilmelerine ve eleştiri haklarını korkusuzca kullanabilmelerine bağlıdır. Bu çerçevede ifade özgürlüğü ve eleştiri hakkı, yaratıcı sanat için de olmazsa olmaz bir koşuldur.

Özgür sanat kültürel gelişmenin en önemli öğelerinin başında gelmektedir. O nedenle, uygar ve demokratik ülkelerde devlet, sanatı ve sanatçıları desteklemekle yükümlü kılınmıştır. Sosyal demokrat anlayış, sanatı ve sanatçıyı desteklemekle yetinmez; halkın tamamının sanat ve kültür etkinliklerine ulaşabilme koşullarının yaratılmasını da bir görev bilir. Sanat etkinliklerinin yurt geneline yayılması için gerekli alt yapıyı ve kurumları oluşturmak, devletin ve yerel yönetimlerin görevleri arasındadır.

Dinamik, üretken, yaratıcı, mutlu ve hoşgörölü bir toplumun gerçekleşmesinde sanat ve yazın gibi yaratıcı kültür etkinliklerinin büyük payı vardır. Bu nedenle ülkemizde tiyatrodan sinemaya, operadan baleye, müzikten plastik sanatlara, tasarımdan edebiyata tüm sanat dallarının kamu tarafından güçlü biçimde desteklenmesi şarttır. Çağdaş uygarlığa ulaşmak için kültürel gelişme de ekonomik, siyasal ve sosyal gelişme kadar önemlidir.

Özgürlükçü, katılımcı bir demokrasi yerine otoriter bir rejimi hakim kılmak isteyen AKP Hükümeti doğal olarak bu gerçeği yok saymakta ve kültürel-sanatsal alanı yok etmeye çalışmaktadır.

2003 yılında Kültür Bakanlığı'nı tüm uyarılara rağmen Turizm Bakanlığı ile birleştiren Hükümet, şimdi de TÜSAK (Türkiye Sanat Kurumu) tasarısı ile bakanlık bünyesindeki kendini kanıtlamış Devlet Tiyatroları, Devlet Opera ve Balesi ile Güzel Sanatlar Genel Müdürlüklerini yok etmek ve sanat alanını bakanlar kurulunun atayacağı 11 üyeli bir siyasi kurul eliyle yürütmek istemektedir. AKP'nin amacı, kültür-sanat alanını da kendi meşrebine göre belirlemek ("beğendiğimizi destekleriz") ve vesayet altına almaktır.

Nitekim Hükümet, tüm kültür ve sanat dünyasının karşı çıktığı TÜSAK tasarısını TBMM'ye sunmak için en uygun zamanı kollarken, diğer taraftan da sanatın

her alanına akıl almaz sansür uygulamakta ve sanatçılara olmadık baskılar uygulamaktadır. Özel tiyatrolara, edebiyatçılara yapılan yardımları, keyfi ve kayırmacı uygulamaları örtmek için, büyük bir gizlilik içerisinde yürütmektedir.

CHP Kültür Sanat Platformu'nun yaptığı araştırma, sansür ve baskının, 2014 yılında, daha da artarak dayanılmaz boyutlara ulaştığını gösteriyor. Eldeki kitapçık söz konusu baskıları ve sansür uygulamalarını kamuoyunun bilgisine sunmak için hazırlanmıştır.

CHP olarak, sanata ve kültürel etkinliklere uygulanan sansürü, sanatçılara yapılan baskıları, bakanlık bünyesindeki sanat kurumlarının yok edilmesini kabul etmiyoruz. Yapılmak istenenlere kararlılıkla karşı çıkıyoruz. Bu bağlamda kültür-sanat alanındaki sivil toplum örgütleriyle, sanatçılarla ve sanatseverlerle dayanışma içerisindeyiz.

CHP iktidarında bilim ve kültür özgür, ilgili kurumlar özerk olacaktır.

Ercan Karakaş
CHP Genel Başkan Yardımcısı

Ocak 2015

Y A Z M A !

O Y N A M A !

K O N U Ő M A !

**KÜLTÜR VE SANATA UYGULANAN
BASKI VE SANSÜR RAPORU
2014**

OCAK 2014

- **S**amsun Devlet Opera ve Balesi, Tiyatro Kare'nin yıllardır sahneye taşıdığı **Zülfü Livaneli**'nin "Leyla'nın Evi" adlı oyunun operaya ait sahnede oynanmasına "**sahnenin dolu olduğu**" gerekçesiyle izin vermedi. (03.01.2014)
- **İ**stanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nda **teşvik maaşı** alacak isimlerin yer aldığı liste belirlenirken, yönetim kurulundaki belediye bürokratlarının **sanatçılara baskı** yaptığı ortaya çıktı.(04.01.2014)
- **E**ski İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Nurettin Sözen döneminde 1994 yılında düzenlenen 2. Çağdaş Heykeller Yarışması sonucu 50. Yıl Parkı'na (Saraçhane Parkı) yerleştirilen heykeller, yeşil alan çalışması yapılacağı gerekçesiyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi ekiplerince **keçkelerle sökülürken ağır tahribata uğradı**.(09.01.2014)
- **B**ireylerin **düşünce ve ifade özgürlüğünün denetlenmesini ve sansürlenmesini** artıracak 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınlar Aracılığıyla İşlenen Suçlara İlişkin Kanun'da değişiklik öngören düzenlemeler Meclis'e getirildi.(10.01.2014)

- **D**evlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü'nün 60 yıldır kullandığı ve tiyatronun içinde kostüm ve dekor tasarımlarının yapıldığı "**İrfan Şahinbaş Atölye Sahnesi** ve Stüdyo Sahne'nin bulunduğu Macunköy'deki araziye, devam eden **yargı sürecine rağmen** bir inşaat firmasına ait vinçler girdi ve Bakanlar Kurulu kararıyla koruma altındaki onlarca ağacı kesti. (11.01.20014)
- **B**askıcı ve antidemokratik bir şekilde kendisine bağlı tüm alt birimlerin medyaya ilişkilerini en alt düzeye indirecek sınırlamalar getiren Kültür ve Turizm Bakanlığı, **Devlet Tiyatroları'nın** basın birimi tarafından basına gönderilen, Devlet Tiyatroları'nın ilk kez bu yıl 21-26 Ocak tarihlerinde düzenlediği "Shakespeare Haftası"na ilişkin **basın duyurusunun "Bakanlığın onayı olmadan basına servis edildiği"** ' gerekçesiyle DT'nı uyardı. Olaydan 2 gün sonra ilgili etkinliğe dair farklı bir bülten de bakanlık antetli kağıtla basına servis edildi.
- **U**luslararası Sanat Eleştirmenleri Derneği'nin (**AICA**) Türkiye Şubesi, İkinci Torba yasa kapsamında hazırlanan "5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" konusunda bir basın bildirisi yayımladı. Teklifin yürürlüğe girmesi halinde "**kültür ve sanat alanında üretim yapan kişi ve kurumlar, ifade ve fikir özgürlüğü bakımından engellenecek ve zarara uğrayacaktır. Sansür dolaylı ve yaygın bir nitelik kazanacaktır.**" diyen AICA, söz konusu yasa teklifi ile önerilen URL yani adres tabanlı engelleme, kültür sanat alanında üretim yapan kişi ve kurumların Vimeo gibi web siteleri aracılığıyla bilgi paylaşma, arşiv tutma ve depolama hakkını kısıtlayacağını dile getiriyor. Kişisel verilerin gözetilmesi, kaydedilmesi ve filtrelenmesi gibi süreçler artacağı için uygulamanın Türkiye internet trafiğini aşırı derecede yavaşlatacağını, böylece üretim olanaklarının zorlaştırılarak, kısıtlanacağını belirtti.(20 Ocak 2014)
- **K**ültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdür vekili Mesut Cem Erkul imzasıyla İstanbul Uluslararası Film Festivali yöneticilerine gönderilen bir yazıda, ülke içinde düzenlenecek fuar, film festivali ve şenlik gibi **sanatsal etkinliklerde gösterilecek yabancı filmlerin 'Sanatsal Etkinlikler Komisyonu'ndan izin alındıktan sonra gösterilebileceği** belirtilirken, aksi durumda doğabilecek sorunlardan festival yönetiminin sorumlu tutulacağı belirtildi. Yerli yapımlar için de kayıt ve tescil belgelerinin tamamlanmış olması zorunluluğu getirildi. Bunun üzerine

İstanbul Film Festivali de **'eser işletme belgesi' olmayan yerli yapımların festivalde gösterilemeyeceğini** duyurdu. Böylece festivallerde Bakanlık denetimli dönem geri gelmiş oldu.(20.01.2014)

- **V**imeo ve YouTube'un ardından ses dosyalarının yayınlandığı müzik paylaşım sitesi Soundcloud.com'a **Erdoğan ve ailesiyle ilgili 6 ses kaydı** yayınlayınca **erişim engellendi**. Erişime engellenen Soundcloud, son dönemde mahkeme kararı olmadan kapatılan üçüncü sosyal paylaşım sitesi oldu. Soundcloud için engellemeyle ilgili açıklamada "Ulaşmaya çalıştığınız uygulama şirket kuralları gereği **bloklanmıştır**" ifadesi kullanıldı.
- **K**ırmızı Yorgunları" oyunu, "Barış Atay iktidar aleyhine çok konuşuyor" gerekçesiyle sansürlendi. Emek Sahnesi'nin Twitter sayfasından yapılan açıklamada: "Özen Yula'nın yazdığı Beyti Engin'in rejisörlüğünde sergilediğimiz 'Kırmızı Yorgunları' oyunumuzun oyuncularından **Barış Atay**'ın, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kültür Sosyal İşler Daire Başkanı Ali Yeşildal'a göre **'iktidar aleyhinde çok konuştuğu'** gerekçesiyle, 5 Şubat 2014 akşamı Gebze Osman Hamdi Bey sahnesindeki temsilinin gerçekleştirilemeyeceği belirtilmiş, daha sonra Osman Hamdi Bey Sahnesi yöneticilerinin Ali Yeşildal ile yaptıkları görüşmeler sonucunda, **oyuncuların adlarının sahnenin aylık programında geçmemesi şartıyla** oynanmasına izin verildiği tarafımıza iletilmiştir." ifadelerine yer verildi. Oyuncu Barış Atay ise twitter sayfasından; "Sanata sansür ve yasak

kabul edilemez. Gebze Osman Hamdi Bey Sahnesi'nde Kırmızı Yorgunları oynanamayacaktır. Kocaeli Büyükşehir Kültür Daire Başkanı'nın bize ve tüm tiyatroya yaptığı baskıya karşı yasakçı zihniyet nedeniyle geri çektiğimiz Kırmızı Yorgunları'nın Gebze temsili hakkında, kamuoyuna açıklamamızdır: notunu yazarak Emek Sahnesi'nin açıklamasını kendi sayfasından yayınladı... (30 Ocak 2014)

- **B**ilgi Teknolojileri İletişim Kurumu (BTK) ile Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB), T24 isimli haber sitesinden, CHP Genel Başkan Yardımcısı İstanbul Milletvekili Umur Oran'ın Başbakan Tayyip Erdoğan'ın yanıtlaması istemiyle TBMM Başkanlığı'na verdiği "Sabah ve ATV için **satın alma talimatı** verdiniz mi?" başlığını taşıyan **soru önergesini yayından kaldırmasını istedi.** (31 Ocak 2014)

ŞUBAT 2014

- **T**orba Yasa Teklifi içinde bulunan **internete erişimin** Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından **engellenmesine olanak sağlayan yasa** TBMM Genel Kurulu'nda onaylandı.(05.02.2014)
- **K**ültür ve sanat üretiminin artırılarak bu alanda toplumsal hafızanın oluşturulmasına yönelik arşiv çalışmaları ve organizasyonları yapan Dağ Kültürü Derneği ile Mineral Event tarafından düzenlenen bir etkinlik olan 9. Dağ Filmleri Festivali'nde gösterilecek filmlere Kültür Bakanlığı'nca **"kayıt tescil" zorunluluğu getirilmesi, yerli yapımların festival dışı kalmasına yol açtı.** Kültür Bakanlığı göndermiş olduğu yazıda, yabancı filmlerin **"Sanatsal Etkinlikler Komisyonu'ndan olumlu görüş almaları gerekmektedir"** uyarısını yaparken, "Ülke içerisinde üretilen filmler de kayıt ve tescil edilmiş olmak kaydıyla bu etkinliklere katılabilir" şartını da eklemiştir. Oysa, festival programına alınan belgeseller büyük çoğunlukla kişisel olanaklarla çekilen ve ticari dolaşıma girme hedefi/gücü olmayan yapımlardır. Kaldı ki **"kayıt ve tescil" işleminin eser sahiplerine büyük maddi ve idari külfet yükleyeceği** açıktır. Uygulamanın, yerli belgeselciliğe katkı sağlamayacağı gibi, yapım sayısını düşüreceği açıktır ve yerli belgesel yapımı konusunda caydırıcı, cesaret kırıcıdır.(14.02.2014)

MART 2014

- İlk bölümü 14 Mart'ta vizyona girmesi planlanan Lars von Trier'in son filmi "**İtiraf**" (Nymphomaniac), **Değerlendirme ve Sınıflandırma Kurulu tarafından**, kriterleri son derece muğlak olan "Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik"ın 8. Maddesinin (c) fıkrası gereğince **sansüre uğramıştır**. Gereçesi ise şöyledir: "Alt Kurulca Değerlendirme ve Sınıflandırma Kurulumuza havale edilen Nymphomaniac Part-1 versiyonu kurulumuzca izlenmiş, yoğunlukla pornografik görüntü ve diyaloglar içermesi, ayrıca genel ahlaka aykırı, çocukların ve gençlerin ruh sağlığını etkileyici olumsuz örnek oluşturan görüntü ve etkiler içermesi nedeniyle yönetmeliğin 6/c ve 9.maddesinin 2.fıkrası gereğince filmin ticari dolaşımı ve gösterime sunulması kurulumuzca oy çokluğu ile uygun bulunmamıştır."(05.03.2014)
- **A**ntalya Kemer, Göynük yerleşkesi kapsamındaki özel **şahsa ait bir arazinin bakanlıkça "günübirlik tesis alanı" olarak tahsisine** ilişkin imar planları Danıştay'ca iptal edilmesine karşın "planların uygulanmasının devamını sağlayan" ve bu nedenle dosyası Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilen, "hakkında yargılama kararı bulunan" Adnan Aslan üçlü kararnameyle Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'ne atandı.(08.03.2014)
- **D**evlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü'nün 60 yıldır kullandığı arazi, 2005 yılında "**küçük sanayi sitesi yapılması amacıyla**" bir ölçümleme yapılmadan Maliye Bakanlığı 'na bağlı Milli Emlak tarafından SS İvme Yapı Kooperatifine **satılmıştı**. Ancak arazinin satışında aplikasyon (parselin ayrılması, birleşmesine aykırı durum)hatası yapıldığı anlaşılmış, bu nedenle DT Genel Müdürlüğü, Milli Emlak'tan bu yanlışın düzeltilmesini istemişti. Kooperatif ise, arazinin "aplikasyon hatasını" görmezden gelerek onlarca ağacın bulunduğu 20m²lik alanı kendi sınırları içine dahil etmek istiyordu. Arazi, DT üst yönetiminin Bursa'da festival açılışında olduğu günün akşamı gece yarısı **saldırıya uğradı**. Alandaki kamerya tahrip edildi, ağaçlar katledildi.
- **G**ezi Direnişi sırasında **Eskişehir'de dövülerek öldürülen Ali İsmail Korkmaz**'ın doğum gününde, memleketi Hatay'da yapılan "**Ali - Düşlerinde Özgür Dünya**" adlı belgeselin gösterimi valilikçe yasaklandı.

Hatay Valiliği, ücretsiz gösterilen belgesel için, ticari amaçlı yapımlarda aranan 'tescil belgesi' şartı koştı. İl Kültür Müdürlüğü'nün bu tür özel gösterimler için kayıt tescil belgesi isteme yetkisi bulunmuyor. Etkinliği organize edenlerden Hatay Halkevi yöneticisi Mahir Mansuroğlu, Korkmaz'ın doğum günü için günler öncesinden ilan ettikleri etkinlik için Antakya'daki Meclis Kültür Merkezi'ne başvurduklarını ve valiliğe bildirimde bulduklarını söyledi. Buna karşın valiliğin dün sabah kendilerine, **"Tescil belgesi olmadığı için belgesel gösterilemez"** diye tebliğde bulunduğunu vurguladı. Mansuroğlu, bu belgenin ticari yapımlar için gerekli olduğunu, oysa Korkmaz'ı anlatan belgeselin ücretsiz ve dayanışma amaçlı gösterildiğini söyledi. Ayrıca Hatay Valiliği'nin İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün yazısına istinaden böyle bir belge talebi de keyfi bir uygulama olarak değerlendirildi. İl Kültür Müdürlüğü'nün bu tür özel gösterimler için kayıt tescil belgesi isteme yetkisi bulunmuyor.(18.03.2014)

- **B**ursa'da seçim mitinginde konuşan Recep Tayyip Erdoğan, sosyal medyayla ilgili: **"Mahkeme kararı çıktı, twitter-mwitter, hepsinin kökünü kazıyacağız"** dedi.
- **A**nkara Resim Heykel Müzesi'nin salonunda, Devlet Türk Halk Müziği Korosu sanatçılarının vereceği konser öncesinde sanatçılar, **Kültür-Sanat Sen** öncülüğünde, salonun kapısına **TÜSAK yasa tasarısına karşı imza standı** kurdular. Ancak bu standlar Güzel Sanatlar Genel Müdür Yardımcısı Ömer Faruk Belviranlı'nın sözlü talimat ile kapıdaki **güvenlik görevlilerince engellenmek istendi** ve sanatçılar ile güvenlik görevlileri arasında arbede yaşandı(20.03.2014)

NİSAN 2014

- **V**akıfbank, Türkiye Foto Muhabirleri Derneği'nin 29.kez düzenlediği **Yılın Basın Fotoğrafları Yarışması'nın ana sponsorluğundan çekildiğini** 26 Şubat'ta derneğe yazılı olarak bildirdi. Reuters Muhabiri Osman Örsal'ın çektiği, Gezi Direnişi'nin simge fotoğraflarından **"Kırmızılı Kadın"** yarışmada birinci seçilmişti. (25.04.2014)
- **P**amukkale Üniversitesi'nde `Gençlik Filmleri Festivali` kapsamında galası yapılacak **"Ali: Düşlerinde Özgür Dünya" belgeselinin gösterimi, Rektörlük tarafından iptal edildi.** Ali İsmail'in sıra arkadaşlarının çekimlerini yaptığı ve birçok ilde gösterimleri yapılan belgeselin Festival kapsamında yapılacak olan gösterimi iptal eden Rektörlük, seçimleri bahane gösterdi. Üniversitelilere gönderilen yazıda, "Seçimler nedeniyle üniversitemizde yapılacak tüm açık hava etkinlikleri iptal edilmiştir" denildi. (07.04.2014)
- **E**rzurum Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Oyunculuk Bölümü öğrencileri hakkında, Max Frisch'in yazdığı "Yine Başladılar Şarkılarına" oyununun seyircili genel provaları öncesinde, 27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü'nde, eski Devlet Tiyatroları Genel Müdürü **Yücel Erten'in TÜSAK yasa tasarısını eleştiren "alternatif bildirisini" okudukları gerekçesiyle** dekanlık tarafından **soruşturma** başlatıldı. Bunun üzerine öğrenciler change.org üzerinden imza kampanyası başlattı. Aynı zamanda oyunun yönetmeni ve bölüm başkanı olan Doç. Dr. **Pınar Aras** hakkında da **"öğrencilerin eylemine destek vermek"** nedeniyle soruşturma başlatıldı. (07.04.2014)
- **A**dana Ceyhan Kaymakamlığı, Eğitim Sen'in **Haldun Açıksözlü'nün** yazdığı ve oynadığı Gezi Direnişi'ne vurgu yapan tek kişilik "Çarşı Pazar Geziyorum" oyunu için daha önceden yaptığı **salon tahsisini**, oyun **yazarının Gezi eylemlerine katılması** ve oyunun Gezi Direnişi'ni işlemesi nedeniyle **iptal** etti.(07.04.2014)
- **İ**stanbul Bahçelievler Kumport Ortaokulu'nda, **Aziz Nesin'in "Şimdiki Çocuklar Harika"** isimli kitabını tavsiye eden 5 Türkçe öğretmeni hakkında soruşturma açıldı. Gerekçe ise, **"kitaptaki küfürlü konuşmanın Türk**

aile yapısına uymaması” Daha önce de, aynı ilçede “Semerkant ve Şeker Portakalı” kitapları **soruşturma konusu** olmuştu.

- **D**T İrfan Şahinbaş sahnésinin bulunduğu araziye, 9 Mart gece yarısı, SS İvme Yapı Kooperatifi'nin dozerli saldırısı sonucunda 60 yıllık ağaçların bir kısmı sökülmiş ve bahçedeki DT'ye ait oturma yerlerine zarar verilmişti. 7 Nisan sabah 03:00 sıralarında meydana gelen son saldırıda ise yine **dozerler ile ağaçların tümü yerle bir edildi**, eli sopalı kişilerin denetiminde **DT'ye ait yemekhane binası da tahrip edildi**.
- **O**nur Ünlü'nün yönetmeni ve senaristi olduğu, 3. İstanbul Film Festivali'nde yarışan, “İtirazım Var” isimli filmine Sinema Denetleme Kurulu tarafından, “Yönetmeliğin 11. Maddesi gereğince film, çocukların ve gençlerin ruh ve beden sağlığını etkileyici unsurlar, **genel ahlak, insan onuru ve şiddet içermesi gerekçesiyle** +18 yaş sınırlaması” getirildi. (17.04.2014)
- **M**illi Saraylar Resim Müzesi'ne devredilen eski **Resim Heykel Müzesi**'nin Beşiktaş'taki giriş kapısında yazan **“Atatürk'ün emriyle açılmıştır” yazılı tarihi taş ibare kaldırıldı**.(29.04.2014)

MAYIS 2014

- **H**er yıl ülkelerin basın özgürlüğünü inceleyen **Freedom House**, 2014 raporunda Türkiye'yi 'kısmen özgür ülkeler'den '**özgür olmayan ülkeler'** kategorisine düşürdü. Dünya "Basın Özgürlüğü" sıralamasında 120. sırada bulunan Türkiye 134. Sıraya geriledi.(03.05.2014)
- **A**nkara'nın tek caz festivali olan ve 17'si düzenlenen '**Uluslararası Ankara Caz Festivali'**ne, **Başbakan Erdoğan'ın festival için destek alınmasını uygun görmediği** gerekçesiyle Başbakanlık Tanıtma Fonu destek vermedi.
- **T**ürkiye Yazarlar Sendikası tarafından 2002 yılında kurulan ve Nazım Hikmet, Şükran Kurdakul, Aziz Nesin, Cemal Süreya, Melih Cevdet Anday, Enver Gökçe ve Asım Bezirci gibi edebiyatçılarımızın yazı gereçlerinin, ilk baskı kitaplarının, özgün el yazısı şiir ve düzyazı taslaklarının ve fotoğraflarının bulunduğu **Edebiyat Müze ve Belgeliğinin**, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından "depoya ihtiyaç duyulduğu için" **boşaltılması istendi**. Yazarlar Sendikası'na tahsisli Yıldız Sarayı Arabacılar Dairesi'ni boşaltması için sendikaya 1 Mayıs'a kadar süre verildi. Nereye taşınacağı belli olmayan Müze - Belgelikte bulunan edebiyatın belleği niteliğindeki **yüzlerce eserin akıbeti tehlikede**.
- **E**KŞİ Sözlük adlı internet sitesi kurucusu 40 kişinin "**Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşığılama**" suçunu işledikleri gerekçesiyle yargılandıkları davada site kurucusu **Sedat Kapanoğlu** 10 ay, Özgür Kuru ise 7 ay 15 gün hapis cezası aldı. Mahkeme iki sanığın da cezasını erteledi.
- **A**KP Milletvekili ve Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu'nun Soma'da maden ocağında yaşanan katliam üzerine yaptığı açıklamalar aleni "**sansür**" talebi niteliği taşıyor. Kuzu'nun twitter adresinden yaptığı açıklamaya göre, sorumlu hiçbir basının böyle bir olayda 24 saat yayın yapmayacağını ,Soma için haber yapan kanalların, aynı Gezi Direnişi sırasında **yaptıkları "alçaklık"** gibi, haberleri toplum barışını bozacak şekilde verdiğini iddia etti.(16.05.2014)

- **K**ültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Destek Kurulu, AKP'nin 2011 seçimlerinde kullandığı reklam şarkısı "Aynı" nın yaratıcısı Özhan Eren'in "Çanakkale Geçilmez" filmine 1 milyon 750 bin TL'lik **rekor destek** kararı aldı.(14.05.2014)
- **G**ezi Direnişi ile ilgili hazırladığı kitapta duvar yazılarına ve sloganlara yer veren **Erol Özkoray** hakkında Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret suçlamasıyla açılan davada 1 yıldan 2 yıl 8 ay'a kadar hapis cezası istendi.
- **D**er Spiegel Türkiye Muhabiri **Hasnain Kazım**, hükümete yönelik eleştirel haberleri sebebiyle ölüme tehdit edildiğini iddia etti. Soma'dan izlenimlerini paylaşan ve hayatını kaybeden işçilerin yakınları ile görüşen, yaşananları "Cehenneme git Erdoğan" başlıklı yazısında dile getiren Kazım, "Ben o haberde sadece bir işçinin söylediği sözü başlığa çıkardım" dedi. Hasnain Kazım'a yapılan tehditler Alman Gazeteciler Cemiyeti (DJV) tarafında da kınandı. Öte yandan Der Spiegel yönetimi, "Muhabirimiz Hasnain Kazım AKP'li olduğu tahmin edilen grupların **ölüm tehdidine maruz kaldığından** bir süreliğine Almanya'ya dönecektir. Muhabirimizin fotoğrafları bazı sitelerce yayınlanmakta, yolda görülmesi halinde boğazının kesileceği söylenmektedir" açıklamasını yaptı.
- **D**iyarbakır'ın Ergani İlçesinde bulunan Anadolu'nun en eski mağara yerleşimlerinden Hilar Mağaraları ile tahıl ve evcilleştirmeye dayalı köy hayatının en eski örneklerinden Çayönü Tepesi'nin temizlik ve güvenliğini sağlayan 3 kişi Diyarbakır Müze Müdürlüğü'nün maaşlarını ödememesi nedeniyle işlerini bıraktı. **Korumasız kalan Hilar Mağarası ve Çayönü'nün bazı bölgeleri tahrip edildi.** Roma dönemine ait bazı kaya mezarların taş kapısı kırılırken bazı mezarların içine taş ve çöpler atıldı, mağara duvarlarına yazılar yazıldı.(23.05.2014)
- **G**azeteci **Nedim Şener**'in 17 Aralık yolsuzluk operasyonunda da ismi geçen Yasin El Kadı hakkında kaleme aldığı "**Hayırsever Terörist! Yasin El Kadı**" kitabının reklamını billboardlara koymayı reddeden İstanbul Büyükşehir Belediyesi, gerekçe olarak kitabın siyasi içerikli olmasını gösterdi.(22.05.2014)
- **S**how Radyo'da yayımlanan "Nihat'la Muhabbet" programında bir dinleyiciden gelen "Elektrikleri kedinin kestiğine inandım da, Twitter ve

Youtube’u hangi hayvan kesti diye düşünüyorum” mesajını okudu. Soruya ‘hamster’ yanıtını veren ünlü radyocu Nihat Sırdar bu nedenle **RTÜK** tarafından **oy çokluğuyla cezalandırıldı**.(27.05.2014)

- **B**aşbakan Erdoğan 30.05.2014 tarihinde İstanbul’da “**Fetih Ruhu, Fatih ve Gençlik**” konulu kompozisyon yarışması ödül töreninde, Gezi Direnişi’nin yıldönümüyle ilgili olarak hazırlanan bir videoda Gezi hakkında görüşlerini sunan sanatçılara “**Artist müsveddeleri yeni ölümler yaşansın diye isyan çağrılarını yapıyorlar,**” dedi.
- **B**oğaziçi Gösteri Sanatları Topluluğu ve **Nedim Saban**’ın kurucusu olduğu Tiyatro Kare, ‘Oyuncu Tayfası’ adlı tiyatro topluluğunun **6 farklı oyunla devlet yardımı** almasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı’ndan soruşturma talep etti. Bakanlık, herhangi bir suç unsuruna rastlanmadığı gerekçesiyle soruşturmayı sonlandırdı.

HAZİRAN 2014

- **G**ezi Direnişinin birinci yıldönümü nedeniyle yapılmak istenen eyleme polisin saldırısından gazeteciler de nasibini aldı. **CNN International** İstanbul muhabiri **Ivan Watson** canlı yayın sırasında **gözüne alındı**. (02.06.2014)
- **Y**erel seçimleri kazanarak AKP'ye geçen Ordu Belediyesi, 10 yıldır düzenlenen '**Ordu Uluslararası Çocuk ve Gençlik Tiyatroları Festivali**'ni **gerekçesiz olarak iptal etti**.
- **B**eYOğlu Belediyesi'ne bağlı BeYOğlu Sanat Galerisi'nde açılması planlanan "Nostalji 2014" karma sergisinde yer alacak olan **Nursel Sökmen Bayram**'ın "Maraş Katliamı" isimli tablosu için, sergi küratörlerinden Özlem Haliloğlu tarafından "**bu eserin yerine başka bir resim getirmesi gerektiğinin**" söylenmesi üzerine, ressam Nursel Sökmen Bayram sergiden çekilme kararı aldı.
- **T**üm dünyanın merakla ve heyecanla izlediği **2014 Dünya Kupası'nın TaçlıŞ gösterileri**, yayıncı kuruluş **TRT tarafından yayınlanmadı**. TRT Spor da, **Jennifer Lopez** konserini yarıda keserek stüdyoya döndü. Skandal **sansürün nedeni ünlü şarkıcının mayo tipi kıyafeti** idi.(14.06.2014)

- **İ**ki yıl evvel **'Seyyar Sahne'** tarafından İzmir'in Şirince köyünde Efes Antik Kenti'ne 10 dakika mesafedeki arazide kurulan ve bugün Türkiye'nin tek performans sanatları araştırma merkezi olan **"Tiyatro Medresesi"**ni, ismini vermeyen bir vatandaş **"kızılı erkekli kalıyorlar"** gerekçesiyle ihbar etti. Açılan dava sonucu 'imar kirliliği' sebebiyle 60 bin liralık para cezası kesilen Tiyatro Medresesi'nin yıkılma tehlikesi var. Kurucularından Erdem Şenocak ise, 'mühür bozma' suçundan yargılanıyor.(10.06.2014)
- **A**ntalya'nın Serik İlçesinde oturan **karikatürist Mehmet Düzenli**, Adnan Oktar'a hakaret ettiği iddiasıyla aldığı **3 ay 3 günlük hapis** cezasını çekmek üzere Alanya Cezaevi'ne teslim oldu.
- **R**adyo ve Televizyon Üst Kurulu'ndan (**RTÜK**), Ankara 9. Ağır Ceza Mahkemesinin kararıyla Türkiye'nin Musul Başkonsolosluğu'nda bulunan ve IŞİD terör örgütü tarafından bilinmeyen bir yerde tutulan Türk vatandaşlarının güvenliklerinin sağlanması için soruşturma tamamlanincaya kadar **her türlü yazılı, görsel basın ve internette "yayın yasağı"** konulmasına karar verildiği bildirildi.(17.06.2014)
- **İ**stanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları rejisörü **Ragıp Yavuz** hakkında yapılan soruşturmalardan birinin kararında, **"oyun sonunda "Diren Gezi" diyerek seyirciyi selamlamasının sanatçıya yakışmadığı"** gerekçesiyle ceza verildi.(26.06.2014)

TEMMUZ 2014

- Çanakkale'nin Ezine İlçesine bağlı Yahyaçavuş köyünde antik döneme ait 7 adet granit sütun kaderine **terk edilmiş** bir vaziyette duruyor. Konuyla ilgili Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilileri herhangi bir girişimde bulunmuş değil.(01.07.2014)
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni **Hilmi Zafer Şahin** istifa etti, İBBŞT Basın Danışmanı **Muhsin Kayar** da İBBŞT Yönetim Kurulu tarafından **gerekeç gösterilmeksizin görevinden alındı**. İstifa ve görevden almaların başlıca nedeni Nisan 2012'de bir gecede değiştirilen, kurumu sanatçıların elinden alıp bürokratlara teslim eden **'tepeden inme' yeni yönetmelik**.(05.07.2014)
- Eski Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay döneminde bakanlık müsteşarı olarak atanan Özgür Özarslan üçlü kararnameyle görevden alındı. Özarslan'ın yerine Topkapı Sarayı Müzesi Başkanı Prof. Dr. **Haluk Dursun** atandı.(07.07.2014)
- Ordu 2.Uluslararası **Taş Heykel Sempozyumu**'nda yapılan ve 2 yıl önce çeşitli noktalara konulan **heykellerin bazıları kırıldı, bazılarının**

üzerine de “Edep yahu” yazıldı. AKP’li Altınordu Belediye Başkanı Engin Tekintaş, heykellerin ne ifade ettiğini kendisinin ve yurttaşların anlamadığını belirterek “heykellerle ilgili şikayet var, bu figürler neyi ifade ediyor? diye soranlar var. Milletimize, bunlar ne olmalı diye soracağız. Bunu beğenmiyoruz derse vatandaş, kaldırırız Anket sonucuna göre sergilenmesi istenen bazı heykelleri yeni oluşturacağımız parklara taşıyabiliriz” dedi. (10.07.2014)

- **G**ezi Direnişi’ne katıldıkları ve eylemlere destek verdikleri gerekçesiyle geçen yıl aralarında **Genco Erkal, Ferhan Şensoy ve Levent Kırca**’nın da bulunduğu özel tiyatrolara destek vermeyen **Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü**, 2014-2015 sanat sezonunda yardım almak isteyen **tiyatroların başvurularına oyunların metinlerini de eklemelerini zorunlu tuttu.**(10.07.2014)
- **A**KP’li Belediye Başkanı Menderes Türel, Belediyece düzenlenen **Antalya Piyano Festivali**’nin, festivalin genel sanat yönetmeni **Fazıl Say olmadan da devam edebileceğini** söylemesinin ardından, Kasım ayında yapılacak 15.Uluslararası Antalya Piyano Festivali’nin sanat yönetmeni, piyanist, besteci Fazıl Say ile festivalin organizasyonunu yapan Kadir Dursun görevlerinden ayrıldıklarını açıkladı.(13.07.2014)

- **Y**unus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Hayati Develi ile aynı enstitüde 'danışman' olarak görevliyken Develi'nin Alevilere yönelik sözleri üzerine Prof. Dr. **Onur Bilge Kula** istifa etti.(17.07.2014)
- **K**endisi adına açılan sahte **Twitter hesabından MİT ile ilgili eleştiriler** **Kyaptığı gerekçesiyle** konseri Sakarya Belediyesi tarafından iptal edilen ve hakkında adeta **linç kampanyası** yürütülen **Erkan Oğur**, kendisi Twitter hesabı açmak zorunda kaldı.(15.07.2014)
- **D**evlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü'nün 60 yıldır kullandığı ve tiyatronun içinde atölyelerin de bulunduğu 'İrfan Şahinbaş Atölye Sahnesi' AKP'ye yakın SS İvme Yapı Kooperatifi çalışanlarınca 3. kez baskın yapıldı. (Bahse konu arazi, 'küçük sanayi sitesi' yapılması amacıyla bir ölçümleme yapılmadan SS İvme Yapı Kooperatifi'ne satılmıştı) Arazi içine tel çekmek isteyen yaklaşık 40 kişilik gruba mahkemenin devam ettiği; böyle bir işlem yapamayacakları hatırlatılınca, grup **Atölye Sahnesi'**ne girerek tiyatronun özel güvenlik görevlilerine ve sahne çalışanlarına saldırdı. Dört güvenlik görevlisi darp edildi. Güvenlik görevlilerinden **Sibel Özbilge** olay sırasında kalp krizi geçirirken, **Hasan Uyanık** ve **Haydar Yılmaz'**ın da burunları kırıldı.(18.07.2014)
- **G**ezi Direnişi'ne destek verdikleri iddiasıyla **Genco Erkal'**ın **Dostlar Tiyatrosu'**na "**destek yardımı**" **vermeyen Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın** kararı, Ankara 15. İdare Mahkemesi tarafından bozuldu. Kararda Dostlar Tiyatrosu'nun bugüne kadar yaptığı çalışmalarda Türk Kültürüne katkı sunduğu belirtildi.(19.07.2014)
- **A**nkara Devlet Resim ve Heykel Müzesi Müdürlüğü bünyesinde bulunan ve Türkiye'yi ziyaret eden İran Şahı Rıza Şah Pehlevi onuruna Atatürk'ün isteği üzerine bestelenen "Özsoy Operası"nın da sahnelendiği tarihi **Türk Ocağı Binası (Operet Sahnesi)**,2014-2015 sanat sezonu itibariyle Bakanlık kararıyla **kültürel, bilimsel ve sanatsal etkinliklere kapatıldı**. Artık sahne sadece Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın özel törenleri için kullanılacak.
- **A**ntalya Büyükşehir Belediyesi, **Antalya Sanatçılar Derneği (ANSAN)** ile 13 Ağustos 2013'te imzaladığı **işbirliği protokolünü tek taraflı olarak feshetti**, derneğin Kale Kapısı'ndaki çay bahçesi ve sergi salonunu tahliye etmesini istedi.(21.07.2014)

- **M**ülkiyeti Emek İnşaat AŞ'de bulunan **DT Akün ve Şinasi sahnelerinin** **Msatışına** yönelik ihale gerçekleştirildi. Ancak "yeterli katılım olmadığı gerekçesiyle ihale 5. kez ertelendi.
- **İ**srail Devleti'nin Gazze'ye kara harekatı başlatmasının ardından, İstanbul'daki İsrail Konsolosluğu'nu protesto eden göstericiler, konsolosluk yakınında bulunan İlhan Koman imzalı "**Akdeniz**" heykelini yıkmaya çalıştı. Yıkamayınca da, kadın figüründeki Akdeniz'in **kolunu kırdılar**.(19.07.2014)
- **B**asın Bayramı dolayısıyla, 24 Temmuz'da **BİA** (Bağımsız İletişimciler Ağı) **Medya Gözlem Raporu Nisan-Mayıs-Haziran** raporuna göre;
 - **23 gazeteci ve 14 dağıtımçı** Temmuz 2014'e **cezaevinde** girdi. Gazetecilerin 14'ü ve 14 dağıtımçının tamamı Kürt medyasından; TMK ile TCK kapsamında 'örgüt' bağlantılı olarak hapisteler. Geçen yıl aynı dönemde, 66 gazeteci ve 27 dağıtımçı hapisteydi.
 - Üç ayda, **54 gazeteci, bir yerel gazete, bir İnternet haber sitesi fiili saldırıya, bir gazeteci sözlü saldırıya uğradı; beş gazeteci ve bir gazete de tehdit edildi**. Ocak-Mart 2014 döneminde 34 gazeteci, bir gazete, bir ajans ve bir İnternet sitesine yönelik en az 40 fiili saldırı yaşanmıştı.
 - Üç ayda **bir köşe yazarı ve bir karikatürist**, toplam **1 yıl 5 ay 20 gün hapse** mahkum oldu.
 - Bir yazar ve bir öğrenci toplam 8 bin 740 TL para cezası aldı. 2013'ün aynı döneminde ceza toplamı, 1 yıl 2 ay hapis ve 13 bin 500 TL idi. Başbakan Erdoğan'a "hakaret ve kişilik haklarına saldırmak"tan **38 kişi toplam 2 ay 15 gün hapis ve 277 bin 400 TL para cezasına mahkum** edildi. Geçen yıl aynı dönemde, Aydınlık gazetesi, karikatür yoluyla Başbakana hakaret edildiği gerekçesiyle 30 bin TL tazminat ödemeye mahkum edilmişti.
 - Mahkemeler, **15 haber sitesine URL bazlı erişim engeli** getirdi.
 - Üç ayda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (**AİHM**), Türkiye'yi **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ifade özgürlüğü hakkını düzenleyen 10. maddesini ihlal** ve bu dosyalarda adil yargılama yapmadığı tespitiyle 5 gazeteci, 2 akademisyen ve hapiste **Kürtçe yasağından mağdur** olan 4 tutukluya toplam 55 bin 259 avro (yaklaşık 159 bin 200

TL) **maddi ve manevi tazminat** ödemeye mahkum etti. Geçen yılın aynı döneminde, AİHM iki tutuklu gazetecinin "özgürlük hakkının ihlali"nden Türkiye'yi 29 bin 223 TL ödemeye mahkum etmişti.

- Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Nisan-Haziran 2014 döneminde haber ve program yayınlarından dolayı **TV kuruluşlarına 28 uyarı, 133 para cezası; radyo kuruluşlarına 3 uyarı, 3 de para cezası** verdi.(24.07.2014)
- İsrail'in Gazze saldırısı nedeniyle sosyal medyada "boykot edilecek İsrail ürünleri" arasında kitapları da gösterilen edebiyatımızın usta kalemi **Mario Levi, ırkçı nefret söylemlerinin hedefi** oldu. Konuyla ilgili açıklamada bulunan Levi, "İliklerime kadar sevdiğim ülkemde bunları da yaşamak varmış" dedi.(23.07.2014)
- Eski Kültür ve Turizm Bakanı **Ertuğrul Günay** tarafından, 2007 yılında Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü'ne getirilen ve TÜSAK yasa tasarisına karşı çıkışıyla bilinen orkestra şefi Prof. Dr. **Rengim Gökmen** görevden alındı. Gökmen'in yerine orkestra şefi ve besteci **Selman Ada** vekaleten atandı. (24.07.2014)
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları yeni Genel Sanat Yönetmeni **Erhan Yazıcıoğlu** tiyatrocuları kasederek, "**Sivri çocuklarının uçlarını törpüleyeceğim, tiyatroculara otokontrolü öğreteceğim**" dedi.(26.07.2014)

AĞUSTOS 2014

- **K**ültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik, geçtiğimiz yıl 3'lü kararname kolmadan görevden alınan DT Genel Müdürü **Lemi Bilgin**'i resmen görevden aldı. Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik, göreve gelir gelmez şef **Erol Erdinç**'i de Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nden almış ve yerine **Murat Salim Tokaç**'ı vekaleten atamıştı. Resmi Gazete'de 03.07.2014 tarihinde yayımlanan karara göre Tokaç asaleten Güzel Sanatlar Genel Müdürü olarak atandı.(04.08.2014)
- **T**aksim'de İstiklal Caddesi'nde müzik yapan "**Kararsızlar**" adlı topluluk, **Beyoğlu Belediyesi ekiplerinin** herhangi bir uyarıda bulunmadan **saldırısına** maruz kaldı ve sanatçılar darp edildi. Belediyenin zabıtaları, sanatçıların enstürmanlarına da el koydu. (06.08.2014)

- **D**evlet Opera ve Balesi Genel Müdürü Rengim Gökmen'in görevden alınmasının ardından yerine atanan Selman Ada'nın Genel Müdür olmasıyla kurumda yılladır Genel Müdür Yardımcılığı üstlenen Şadi Erdoğan ve **Nilgün Çelebi** görevden alındı. Aynı zamanda, İstanbul DOB Müdürü **Suat Arıkan**'ın da görevine son verildi.(10.08.2014)
- **A**KP'ye yakın SS İvme İnşaat Yapı Kooperatifi'ne it iş makineleri Devlet Tiyatroları'nın 60 yıldır kullandığı İrfan Şahinbaş Atölye Sahnesi'nin de bulunduğu araziye tekrar girdi. Bu defa da iş makineleri arazide kalan 30 ağacı da katletti.(17.08.2014)
- **K**ültür ve Turizm Bakanlığı bu yıl "Edebiyat Eserlerinin Desteklenmesi Hakkında Yönetmelik Kapsamında" edebiyat **alanında 40 yazara 463.000 TL destek** verdi, **ancak seçici kurul ve ödenek alacak kişilerin kimler olduğu açıklanmadı.**(22.08.2014)
- **G**öreve 1 Ağustos 2012'de gelen ve görevde kaldığı iki sezon boyunca başarılı bir performans gösteren Ankara Devlet Opera ve Balesi Müdürü **Aykut Çınar** bakanlık baskısı nedeniyle istifa etmek zorunda kaldı. Çınar, "**TÜSAK'a Hayır**" **bildirisine imza koymuştu.** Aykut Çınar'ın yerine vekaleten besteci ve orkestra şefi Mustafa Erdoğan atandı. (26.08.2014)
- **A**ntalya Kaleiçi'nde, "Orta Burç" olarak da bilinen, Helenistik, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı devirlerinin ortak eserlerinden olan, at nalı şeklindeki iç ve dış **surların içindeki galeriler beton sıvayla donatılarak, sıradan beton bir yapıya dönüştürüldü.** Üzerinde seyir terasları da bulunan, tatilci ve turistlerin en çok ilgi gösterdiği tarihi değerlerden burçların içindeki galeriler tamamen betonla kaplandı.(31.08.2014)

EYLÜL 2014

- **F**atih Akın'ın 1915 Olaylarını anlatan ve 2014 Venedik Film Festivali'nde ilk gösterimi yapılan **"The Cut - Kesik"** adlı filmi İKSV'nin 'Filmekimi' programından çıkarıldı.(12.09.2014)
- **G**azeteci - yazar **Can Dündar**, 17 ve 25 Aralık operasyonları ile ilgili yazıları hakkında **"gizliliği ihlal", "hakaret" ve "kamu görevlisine hakaret" suçlamalarından 3 ayrı soruşturma** açıldı. Soruşturmaların ikisi, Can Dündar'ın yazı dizisi kapsamında 2 Ağustos'ta yayımlanan "Bilal...Ay Özur dilerim, Arkadaş" ve 3 Ağustos'ta çıkan "Arkadaş'ın Babası 1" başlıklı yazılarıyla ilgili Cumhurbaşkanı Erdoğan, oğlu Bilal Erdoğan ve işadamı Usame Kutub'un da aralarında bulunduğu 8 kişi tarafından verilen şikâyet dilekçeleri üzerine "hakaret" ve "gizliliğin ihlali" suçlamasıyla açıldı. Üçüncü soruşturma ise Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ve oğlu Bilal Erdoğan'ın şikâyeti üzerine Dündar'ın 1 Temmuz tarihli "Erdoğan'ın yumuşak karnı" ve 18 Temmuz tarihli "Fezlekeleri okumak hakkımız" başlıklı yazılarına ilişkin "hakaret" ve "gizliliğin ihlali" suçlarından açıldı.(10.09.2014)
- **T**BMM Genel Kurulu'nda yapılan görüşmeler sonucunda geçirilen 'Torba' yasa tasarısıyla, TİB'in **yetkileri genişletildi**. Mahkeme kararına gerek duyulmadan TİB Başkanı'nın talimatıyla internete resen (başvuruya gerek kalmadan) erişim engelleme yapılacak hallere, **"milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi"** durumları da eklendi. Buna göre söz konusu nedenlerden bir veya bir kaçına bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, internette erişimin engellenmesi TİB Başkanı'nın talimatı üzerine, TİB tarafından yapılacak. Böyle bir durumda erişim sağlayıcı engelleme kararını 4 saat içinde yerine getirecek. Engelleme kararı 24 saat içinde mahkemeye sunulacak ve hâkim 48 saat içinde kararını açıklayacak.(09.09.2014)
- **Y**önetmenliğini Roman Polanski'nin yaptığı 3 Oscar, 1 Cannes, 1 BAFTA ödüllü **"Piyanist"** filmi gösteren Gün TV'ye **"şiddet" gerekçesiyle uyarı** cezası verildi. Film, 2. Dünya Savaşı'nda Nazi işgali altındaki Polonya'da yaşayan Yahudi bir piyanistin öyküsünü anlatıyor.
- **E**dirne Milli Eğitim Müdürlüğü, Edirne Belediyesi'nin organizasyonu ile **Samsun Sanat Tiyatrosu'nun** sahneleyeceği, yazar Işık Kansu'nun

kaleme aldığı ve Gezi eylemlerini konu alan **“DİREN”** adlı oyunun Halk Eğitim Merkezi’nde sahnelenmesine izin vermedi. SST Genel Sanat Yönetmeni **Yaşar Gündem**, “Daha önce de oyunlarımız nedeniyle pek çok kez sansüre uğradık. Asla vazgeçmedik. Bizi yobaz karanlığına sürüklemek isteyenlerle mücadele edeceğiz. Yasaklar bize vız gelir. Zaten Kültür Bakanlığı da geçen yıl **‘Gezi eylemlerine destek verdiğimiz gerekçesiyle’** bizi yardımlardan mahrum kılmıştı” dedi.(24.09.2014)

- **D**evlet Opera ve Balesi Genel Müdürü Selman Ada imzasıyla yayımlanan 22/09/2014 tarih ve 2014/3 sayılı genelge ile Genel Müdürlükte ve Genel Müdürlüğe bağlı il müdürlüklerinde görev yapan ve 657 sayılı Devlet Memurları Yasası kapsamına dahil olan personele **kurum içinde “sporcu atleti, kolsuz penye, şort, tayt, streç kot, sandalet, terlik, çivi topuklu ayakkabı ve abiye” giyme yasağı** getirdi.
- **T**oday’s Zaman Genel Yayın Editör Yardımcısı **Celil Sağır**’ın **Twitter hesabı**, paylaşımlarından dolayı İstanbul 5. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 5651 sayılı İnternet Yasası’na aykırı bir şekilde Türkiye’den erişime engellendi.(23.09.2014)
- **R**eccep Tayyip Erdoğan’ın Başbakanlığı döneminde verdiği talimat doğrultusunda Temmuz ayında Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarlığı görevine getirilen Prof. Dr. **Haluk Dursun**’un basın mensupları ile tanışma toplantısına Cumhuriyet Gazetesi muhabirinin katılımı **“Cumhuriyet bu toplantıya davetli değildir”** denilerek geri çevrildi.(25.09.2014)
- **C**umhurbaşkanı Erdoğan, Peninsula Oteli’nde ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden’la görüşürken, korumalığını yapan yeğeni **Ali Erdoğan**, lobide bulunan **Bugün Gazetesi’nin Washington temsilcisi Adem Yavuz Arslan’a küfretti**. Birçok gazetecinin lobide beklediği sırada Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Mustafa Varank da korumalara Arslan’ı kastederek **“Atın bunu”** talimatı verdi. Ardından da, Arslan yaka paça dışarı atıldı. Ancak taciz dışarıda da devam etti. Otelin önünde beklerken korumaların yanına gelerek kendisine küfrettiğini, **“Size yaşam hakkı yok! Sizin varlığınız suç!”** şeklinde tehditler savurduğunu, sivil iki kişinin ise gelip tekme attığını kaydetti. Bugün Temsilcisi gibi lobide bulunan Zaman Gazetesi Washington Temsilcisi Ali Halit Arslan da Erdoğan’ın korumalarının hışmına uğradı. Arslan, kendisini Türk korumalardan Amerikan polisinin koruduğunu, yaşanan gerginlik sonrası huzuru bozmamak adına kendi isteğiyle otelden ayrıldığını ifade etti.(26.09.2014)

- **E**llibirinci Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde, Ulusal Belgesel Yarışması'nda gösterileceği açıklanan **Reyan Tuvî**'nin Gezi Direnişini konu alan "**Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek**" adlı belgesel filmi festival yönetimi tarafından **TCK'nın 125 ile 299. Maddelerine aykırı ifade ve içerik ihtiva ettiği** gerekçesiyle programdan çıkarıldı. (30.09.2014)
- **İ**stanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, 30 Eylül günü sabah saatlerinde '**Soruşturmanın gizliliğini ihlal**' suçlamasıyla başlatılan soruşturma kapsamında, savcılığın talebi üzerine Sulh Ceza Hakimliği, **Gri Hat** ve **Karşı Gazete** isimli internet sitelerinde **arama kararı** verdi. karsigazete.com'un merkezine gelen polisler, **25 Aralık rüşvet ve yolsuzluk operasyonu**yla ilgili bir haberin kaldırılmasını istediler. Aksi halde, siteyi tamamen kapatacakları tehdidinde bulunan polis ekibi, kapatmaya dair hiçbir mahkeme ve savcılık kararı bulunmadan alenen sansür istedi.(30 Eylül 2014)

EKİM 2014

- **A**BD yapımı **“Homeland”** dizisinin Emmy ödüllü başrol oyuncusu Clarie Daines, dizinin 4. sezonunda İran’ın ‘kara para trafiği’nin Türkiye ile olan bağlarının anlatılacağı öne sürülen Homeland’in Türkiye’deki çekimlerinin neden iptal edildiği sorusu üzerine, “Türk Hükümeti’nin, senaryoda Türkiye’nin imajını hoş olmayan şekilde tasvir eden unsurlar barındırabileceği ve bunlar için **güvenlik soruşturması yapmaktaki ısrarı**” nedeniyle yapımcıların İstanbul’daki çekimleri iptal ettiğini söyledi. (03.10.2014)
- **R**adikal internet sitesi yazarı **Ezgi Başaran**’ın İTÜ Rektörü Prof. Dr. **Mehmet Karaca** hakkında, 30 Eylül’de kaleme aldığı **“Dingo’ların bilim dünyası”** başlığıyla yayımlanan yazısı, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı’na (TİB) olağanüstü yetkiler veren yeni internet yasasıyla **engellendi**.(02.10.2014)
- **S**amsun Sanat Tiyatrosu’nca sahnelenen, **Işık Kansu**’nun kaleme aldığı, Gezi Direnişini anlatan **“Diren”** adlı oyununun sahnelenmesi Afyon Sandıklı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü’nce **“sakıncalı”** bulundu.(04.10.2014)

- **S**amsun Sanat Tiyatrosu'nun aynı tarihlerde sahneye taşıyacağı "**Acemi Mikroplar**" adlı çocuk oyununun sergilenmesi için Sandıklı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne resmi başvuru yapan Eğitim-Sen Sandıklı Şubesi yöneticilerine, İlçe Milli Eğitim Müdürü Emin Karaosman'ın imzasıyla "**uygun değildir**" yazısı gönderildi.
- **C**umhurbaşkanı Erdoğan, Çankaya Köşkü'nde kabul ettiği Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) ve Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) temsilcilerine "**Her geçen gün internete daha da karşı oluyorum**" dedi. (03.10.2014)
- **R**eyan Tuvî'nin Gezi Direnişi'ni konu alan belgeseli "Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek" in 51. Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde sansürlenmek istenmesi sonrası, festivalin Ulusal Belgesel Yarışması Ana Jüri Başkanı **Can Candan** görevden çekildi.(04.10.2014)
- **R**eyan Tuvî'nin "Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek" filmine 51. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde uygulanan sansürden sonra 6 farklı dalda 10 jüri üyesi "**Özgür ifadenin güvencede olmaması**" nedeniyle toplu olarak istifa etti. 70'i aşkın sinema yazarı da, yayımladıkları bildiriyle Festivali protesto etti. (06.10.2014)
- **R**TÜK, ATV'de yayınlanan "**Bir Günah Gibi**" adlı dizide evli bir kadınla öpüşme sahnelerini "**manevi değerler ve ahlaka aykırı**" olduğu gerekçesiyle kanala **uyarı cezası** verdi. Danıştay da, RTÜK'ün evli bir kadınla öpüşme ve sevişme sahnelerine verdiği uyarı cezasını onayladı.
- **E**llibirinci Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin "Ulusal Belgesel Film Yarışması" kategorisindeki **13 filmin**, Reyan Tuvî'nin "Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek" filmine uygulanan sansürü protesto ederek **festivalden çekilmesi** üzerine, festival yönetimi Ulusal Belgesel Yarışma'yı iptal etti. (08.10.2014)
- **A**ntalya Altın Portakal Film festivali'nde yaşanan sansür tartışmaları nedeniyle, "Bu Son Olsun" ve "Gulyabani" filmlerinin yönetmeni **Orçun Benli**, Film Yönetmenleri Derneği Yönetim Kurulu'ndan istifa etti. (11.10.2014)

- **Lemi Bilgin**'in 31 Mayıs 2013'te görevden alınmasıyla vekaleten Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğüne atanan **Mustafa Kurt**, İstanbul Devlet Tiyatroları'nda prömiyeri gerçekleştirilen **Kazım Akşar**'ın yazıp yönettiği "Güneş Batarken Bile Büyük" ve Yeton Neziray'ın yazdığı, Ali **Atilla Şendil**'in yönettiği "Geçtim Ama Tiyatrodan" adlı oyunların orijinal metninde "**küfürlü ve erotik ifadeler**" bulunduğu gerekçesiyle sansürlenmesine tepki göstererek istifa etti. Kurt ve 12 bölge müdürü 31 Mayıs 2013'te gazetelere, TÜSAK tasarısına ilişkin bir ilan vermişti. Söz konusu metinde, "Sunulan haliyle bu taslak, kabul edilemez bir içeriktedir. Diğer sanat kurumlarını (DOB ve Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü) ve **DT Genel Müdürlüğü'nü fiilen ortadan kaldırmaktadır**. Bu, tarafımızca kabul edilemez bir anlayış ve uygulamadır" deniliyordu.(14.10.2014)
- **D**aha önce Recep Tayyip Erdoğan'ın başbakan olduğu dönemde 10 yıllık repertuarı yakın takibe alınan ve "Bir yılda beş kez Nazım Hikmet oyunları sahneleniyor da, neden **Necip Fazıl, Peyami Safa gibi isimlerin oyunları sahnelenmiyor** diye sorulan Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, 2014-2015 sanat sezonunda Necip Fazıl'ın "Para, Bir Adam Yaratmak" ve "Sabır Taşı" adlı oyunlarını programa alırken, dünyaca ünlü şair Nazım Hikmet'in hiçbir eserini programa almadı.(15.10.2014)
- **D**evlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüklerinden sorumlu müsteşar yardımcısı **Sefer Yılmaz**'ın "Provalarda neler oluyor?" "Oyunlardaki replikler nedir?" "Oyuncular provalarda nasıl davranıyor?" sorularına yanıt aramak için, henüz prova aşamasında olan oyunların kayıt altına alınmasını ve CD'lerinin Bakanlığa iletilmesini istediği belirtildi. Bakanlığın, Müsteşar Prof. Dr. Haluk Dursun'un bilgisi dahilinde, 2014-2015 sanat sezonu repertuarı hazırlanırken önce **sahnelenecek oyunların metinlerini**, sonra **rol dağılım listelerini** istediği öğrenildi. Bakanlık, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü'ne 2014-2015 sanat sezonunda kurumun tüm bölgelerinde hangi tür oyunların sahneleneceğini sordu ve söz konusu oyunların metinlerini istedi. Genel Müdürlük, tüm oyunların bilgilerini bakanlığa gönderdi. **Bakanlıkta oluşturulan bir kurul söz konusu oyunları tek tek okudu**; bazı oyunlardaki "müstehcen" bulunduğu **argo sözcüklerin kaldırılmasını** istedi. Bakanlık bununla da yetinmedi; Müsteşar Haluk Dursun'un bilgisi dahilinde, DT ve DOB Genel Müdürlüklerinden sorumlu Müsteşar Yardımcısı Sefer Yılmaz DT'yi arayarak, sezon içinde sahnelenecek **oyunların provalarından 15'er dakikalık kayıtlar alınmasını** ve bu kayıtların CD'lerinin kendilerine ulaştırılmasını talep etti.(16 Ekim 2014-Cumhuriyet)

- **D**evlet Tiyatroları Genel Müdürü **Mustafa Kurt**'un istifasının ardından, başrejisör **Ali Hürol**, Ankara DT Müdürü Şekip Taşpınar ve Ankara DT Müdür Yardımcısı **Serdar Kayaokay** da istifa etti.
- **G**enel Müdür olmadan önce DT'de "rejisör" kadrosunda olan Mustafa Kurt, istifasının ardından kendi kadrosuna dönmeyi bekliyordu. Ancak bakanlık, Kurt'u rejisör olarak değil bakanlığın **sürgün yeri** olarak bilinen, daha önce görevden alınan Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü Rengim Gökmen'in de görevlendirildiği "Strateji Geliştirme Başkanlığı"na gönderdi. (16.10.2014)
- **K**ültür Bakanlığı, ünlü besteci **Fazıl Say**'ın eserlerini **Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası**'nın (CSO) programından çıkarttırdı. Böylece, Devlet Tiyatroları'ndaki sansür olayının açığa çıkmasının ardından, Bakanlığın orkestraların programlarına da karışmaya başladığı ortaya çıktı. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın 2014-2015 sezonu için Bakanlığa gönderdiği programda, iki ayrı haftada Fazıl Say'a ait eserler yer alıyordu. Kasım ayında şef Rengim Gökmen'in yöneteceği bir konserde "İstanbul Senfonisi" çalınacak, Mayıs ayında, 3000 kişilik ATO Congressium'da verilecek konserde de şef Naci Özgüç yönetiminde bestecinin "Su" başlıklı piyano konçertosuyla, "Yunus'un Sırtındaki Çocuk - Hermiyas" başlıklı eseri

seslendirilecekti. CSO'ya sözlü olarak **Fazıl Say'ın solist olarak yer alacağı ve eserlerinin çalınacağı programların değiştirilmesi**, aksi takdirde yıllık programın Bakan tarafından onaylanmayacağı bildirildi. Tam açılış konseri öncesi yapılan bu bildirim üzerine, CSO programda istenen değişikliği yaptı ve Bakan onayı çıktı. Konuyla ilgili açıklama yapan Fazıl Say ise, **“Söz”süz bir müziğin sansür edilmesi uygar dünyada bir ilktir**” dedi.(20.10.2014)

- **C**umhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın **17-25 Aralık yolsuzluk ve rüşvet iddiaları hakkındaki bir karikatürü nedeniyle 'basın yoluyla hakaret'** davası açtığı çizer **Musa Kart** beraat etti. Erdoğan, Cumhuriyet gazetesinde yayımlanan karikatür nedeniyle Kart hakkında dava açmış; 17-25 Aralık iddialarında 209 şüpheliden biri bile yargılanmazken, Kart hakkındaki takipsizlik kararına itiraz ederek çizerin ceza almasında ısrarcı olmuştu. Ancak mahkeme, suçun şartları oluşmadığından Kart'ın beraatine karar verdi. 9 yıl 10 ay hapis istemiyle İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargı önüne çıkan Kart savunmasında, **“Çizdim ama hakaret kastıyla değil, sadece gerçekleri yansıtmak kaygısıyla... Tam da şu anda bir karikatürün içinde olduğumuzu düşünüyorum”** dedi. (23.10.2014)
- **D**evlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü görevine Devlet Tiyatroları (DT) ve Devlet Opera ve Balesi (DOB) sanatçılarının karşı çıktığı Türkiye Sanat Kurulu (TÜSAK) yasasını destekleyenler arasında yer alan **Nejat Birecik** atandı.(22.10.2014)
- **D**evlete bağlı sanat kurumlarını yok etmeyi amaçlayan TÜSAK Yasa Tasarısı Taslağı'nı destekleyen Nejat Birecik'in Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğüne atanması, kurumda birçok istifanın yaşanmasına neden oldu. Sanattan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı **Osman Nuri Ercan**, Adana DT Müdürü **Gökhan Doğan**, Van DT Müdürü **Demet Boci istifa ettiler**. Tiyatro yönetmeni ve yazarı (eski DT Genel Müdürü) **Yücel Erten** de kişisel sosyal medya hesaplarından yayınladığı bir açıklama ile Birecik'in atanmasına tepki göstererek, **bu dönemde DT'nda oyun sahnelemeyeceğini** açıkladı. (24.10.2014)
- **A**dana'da bu yıl üçüncüsü gerçekleştirilen **Uluslararası Tango Festivali**, sosyal medya üzerinden örgütlenen ve kimlerden oluştuğu bilinmeyen “Uslu Adana Platformu” tarafından **“zina festivali”** ilan edildi. Platform, yayınladığı hakaret dolu bildiride festivalin halka açık yapılmasının

engellenmesini istedi. Festivale destek veren Adana Büyükşehir Belediyesi ile ASKİ'ye de "desteğinizi geri çekin" çağrısı yapıldı.(25.10.2014)

- **K**ültür ve Turizm Bakanlığı'nın Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ile Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Müzik Direktörlüğü görevinden aldığı **Rengim Gökmen** hakkında, TÜSAK Yasa Tasarısı Taslağı ile ilgili "sosyal medya dahil, yaptığı tüm açıklamalarla **kurum sanatçılarını 'galeyana getirdiği' ve DOB'un bölge müdürlerini 'TÜSAK'a hayır' bildirisine imza attırmaya zorladığı**" gerekçesiyle soruşturma başlatıldı. 7 yıl boyunca DOB Genel Müdürü olarak görev yapan Gökmen, 25 Temmuz'da, Bodrum Bale Festivali'nde Bakanlığa çağrılmış ve görevden alındığı tebliğ edildi. Gökmen'in görevden alınmasının nedeninin, TÜSAK'a ilişkin eleştirileri ve tüm sanat kurumları ile birlikte "**TÜSAK'a hayır**" bildirisini imzalaması olduğu belirtildi. "TÜSAK'a hayır" bildirisine, Gökmen ile birlikte dönemin genel müdür yardımcısı Şadi Erdoğan, Nilgün Çelebi, dönemin Ankara DOB Müdürü Aykut Çınar, İstanbul DOB Müdürü Suat Arkan, İzmir DOB Müdürü Aytül Büyüksaraç, Mersin DOB Müdürü Erdoğan Şanal, Antalya DOB Müdürü Kenan Korbek ve Samsun DOB Müdürü Volkan Kıran da imza atmıştı. Gökmen'in görevden alınmasının ardından da müdürler ya tek tek istifa etti, ya da görevden alındılar. Gökmen de, "bakanlığın "sürgün yeri" olarak da bilinen Strateji Geliştirme Başkanlığı'nda "uzman" kadrosunda görevlendirildi.(26.10.2014)
- **D**evlet Tiyatroları İstanbul Müdürü olarak görev yapan ve başta "Genç Osman ve Ölüler Gömün" oyunları olmak üzere pek çok oyunun yönetmenliğini üstlenen Şakir Gürzumar istifa etti. Gürzumar'ın istifasının hemen ardından, Konya DT Müdürü **Alpay Aksun** ile Trabzon DT Müdürü **Birkan Görgün** de istifa etti.(27.10.2014)
- **T**ürkiye Sanat Kurumu (TÜSAK) Yasa Tasarısı Taslağı'nı savunan tiyatro oyuncusu Nejat Bircik'in **DT**'ye genel müdür olarak atanmasının ardından, kurumda **istifalar** peş peşe geldi. En son İzmir DT Müdürü **Metin Oyman**, Erzurum DT Müdürü **Levent Aras** ile İstanbul DT Müdür Yardımcısı **Selen Birkiye** ve İstanbul DT Sanat Teknik Müdürü **Ethem Özbora** da görevlerinden istifa etti.(31.10.2014)

KASIM 2014

- **A**ntalya Piyano Festivali'nin 15'si, festivalin kurucusu ve önceki yıllardaki sanat yönetmeni **Fazıl Say**'sız başladı. AKP'li Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel, son yerel seçimleri kazanmasının ardından 2000 yılından bu yana düzenlenen festivali yönelik olarak "**Fazıl Say'la ya da Fazıl Say'sız festival devam edecektir**" açıklaması yapmıştı.(01.11.2014)
- **D**evlet Tiyatroları (DT) Genel Müdürlüğü'nce, dünyaca ünlü yazar Shakespeare'in "**Macbeth**" adlı oyunu Kasım ayı programından çıkarıldı. Oyun, "**İktidar hırsını, iktidarın zalimliğe dönüşmesini**" evrensel bir dille anlatıyor. (02.11.2014)
- **M**ülkiyeti Emek İnşaat A.Ş'de bulunan, Ankara'nın merkezi yerinde bulunan iki tiyatro sahnesi, **Akün ve Şinasi Sahneleri** Ekim ayı sonunda gizli şekilde, Karadenizli bir şirkete **satıldı**. Her iki sahnenin satışı 33 milyon TL'ye gerçekleşti. Satış talimatının bizzat Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Faruk Çelik** tarafından verildiği belirtiliyor. Devlet Tiyatroları'nın (DT) bünyesinde faaliyet gösteren her iki tiyatro sahnesi için

daha önce 5 kez ihaleye çıkmış ancak satış “muammen bedelin altında kaldığı” gerekçesiyle gerçekleşmemiştir.(02.11.2014)

- **İ**stanbul’daki tarihi surların dibinde yer alan **Yedikule Bostanları’nın dönüşümü**, Koruma Kurulu kararı doğrultusunda İBB Meclisi’nce Uygulama İmar Planı’na işlendi. Bakanlar Kurulu’nun 2006 yılında “Yenileme alanı” ilan ettiği tarihi bostan alanıyla ilgili Fatih Belediyesi’nin, “Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması” hakkındaki kanun gereği hazırladığı Uygulama Planı, İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi’nde CHP ve MHP grubunun ret oylarına karşılık iktidar partisinin oy çokluğuyla kabul edildi. Karara itiraz eden CHP, yenileme projesine onay veren Ak Parti Grubu’nu “**Kültür katliamı**”na imza atmakla suçladı. Tartışmalar altında devam eden ve Yedikule Bostanları’nı da, “Yedikule-Belgrad Kapı Arasında Kara Surları İç Koruma Rekreasyon Projesi” hakkındaki raporun hakkındaki karar kapsamında, bölgeye sus havuzu, sosyal tesis, açık spor alanı, otopark, dinlenme alanları ve konutlar yapılabilecek. (07.11.2014)
- **C**NN Türk’te **Emin Çapa**’nın “Dünyanın 1001 Hali” isimli programında zaman içinde değişen güzellik anlayışı konu edildi. Ancak, program sırasında sanat tarihinin en önemli tabloları arasında yer alan, Barok döneminin önde gelen ressamlarından Peter Paul Rubens’in “Üç Güzeller” adlı tablosu **sansürlenerek** verildi. RTÜK baskısı olduğunu belirten Çapa, “Biz RTÜK kuralları gereği sanat eserlerini sansürlüyoruz. Normalde ben sansürün her türlüüne karşıyım. Ama burada göğüslerin sansürlendiğini görüyorsunuz. Bunlar dünyanın en ünlü sanat eserleri. Ama biz onları sizlere gösteremiyoruz. Çünkü üzerimizde bir RTÜK baskısı var. Sanat eserlerini nasıl sansürleyeceğimiz konusunda biz de şaşırılmış durumdayız” dedi.(14.11.2014)
- **S**amsun Sanat Tiyatrosu’nun “Diren” adlı oyununun sahnelenmesi, Bergama Kaymakamlığı’nca, “politik” olduğu gerekçesiyle engellendi. Oyun, Bergama Belediye Başkanlığı’ndan alınan izinle ilçedeki Cumhuriyet Alanı’nda sahnelendi.(15.11.2014)
- **D**asha Afanasieva ve Humeyra Pamuk’un uluslararası haber ajansı **Reuters** için kaleme aldığı makalede, hükümete iş ilişkisi sebebiyle bağlı olan holdingler aracılığıyla “**Erdoğan’ın basın üzerinde kurduğu baskı**”ya dikkat çekildi. Yazıda, bu baskıların “AB yolundaki Türkiye’yi

küresel basın özgürlüğünde diplere doğru ittiğine” vurgu yapıldı. Ayrıca Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ve AKP hükümetinin Türkiye’deki bazı basın yayın organlarına uyguladığı **akreditasyonu** tüm dünyadaki abonelerine duyurdu.(18.11.2014)

- **A**kün ve Şinasi sahnelerinin **gizli ihale** ile satışının ardından Vakıflar Genel Müdürlüğü, DT Genel Müdürlüğü’ne, içinde Genel Müdürlük makamının da yer aldığı, Ulus’taki **Küçük Tiyatro** ile **Oda Tiyatrosu’nun tahliyesi** için dava açtı. Küçük Tiyatro’nun bulunduğu binada Türk tiyatrosunun en önemli isimlerinden Muhsin Ertuğrul da ikamet etmişti. (15.11.2014)
- **K**ültür ve Turizm Bakanlığı’nın TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu’ndaki 2015 yılı bütçe görüşmelerinde konuşan Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu’nda yaptığı konuşmada, dünyaca ünlü piyanist Fazıl Say’ın **“manipülasyon”** yaptığını belirtti. Çelik ayrıca Devlet Tiyatroları’nda (DT) ve özel tiyatrolardaki **“sansür”** girişimleri hakkında da **“Necip Fazıl oynansın demek baskı mı”** derken, **“oyunlarda cinsel şiddete asla izin vermeyeceğini”** kaydetti. Çelik, sanat kurumlarını yok etmeyi amaçlayan TÜSAK’ın da arkasında durarak, sanatçılara **“revizyon şart”** mesajı verdi.(19.11.2014)

- **Y**aşar Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından geleneksel olarak gerçekleştirilen, 36. **DYO Resim Yarışması'nın** Cemal Reşit Rey (CRR) Kongre Merkezi'nde düzenlenen sergisinde, sergilenme hakkı kazandığı halde "Çilek Seven Kadın" eserinin sergiye dahil edilmemesi üzerine, ressam **Metin Çelik**, resimdeki kadının bir göğsü açık olduğu için sergiden çıkarıldığını söyledi. Sanatçı, Facebook hesabından yaptığı açıklamada, "Arkadaşlar 'Çilek Seven Kadın' adlı resmim 36. Dyo Resim Yarışması'nda sergileme aldığı halde, **bir göğsü açık olduğu için Cemal Reşit Rey'de yapılan açılıшта sergiden çıkarıldı!** Salona MEME girmesi yasak! 2014 Türkiye'sinin geldiği durum bu" dedi.(20.11.2014)
- **G**ezi Direnişi'ne katıldıkları gerekçesiyle geçen yıl Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan "destek yardımı" alamayan, aralarında **Doğlar Tiyatrosu, Ortaoyuncular, Tiyatro Kare** ile **Ankara Sanat Tiyatrosu'nun** da bulunduğu çok sayıda tiyatro, bu yıl da "destek yardımı"ndan mahrum bırakıldı. Destek alanlar arasında, kimselerin tanımadığı gruplar ve başka iş alanlarından şirketler var. (21.11.2014)
- **D**evlet Tiyatrosu sanatçıların, "Birecik'in sanat kurumlarının kapatılmasını öngören Türkiye Sanat Kurulu (TÜSAK) Yasa Tasarısı Taslağı'nı savunduğu" gerekçesiyle idari görevler kabul etmemesi nedeniyle müdürlüklere atama yapılamıyor. Bu durum kurumun işleyişinde de aksaklıklara yol açıyor. İstanbul Devlet Tiyatrosu'nda (DT), Kasım ayı içinde prömiyer yapması planlanan "**Muhteşem Gatsby**" adlı oyunun dekor, kostüm gibi alım-satım işleri, **kurumda atanmış bir müdür olmadığı** için yapılamıyor. (25.11.2014) Atamalar daha sonra gerçekleşti.
- **T**BMM Başkanı Cemil Çiçek'in başvurusu üzerine Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliği, eski bakanların ifade vermesinden bir gün önce, 4 eski bakanın rüşvet aldığı iddiasıyla kurulan **TBMM Soruşturma Komisyonu'yla ilgili haberlere**, komisyonun süresinin bittiği 27 Aralık tarihine kadar "**yayın yasağı**" getirdi. Karar, eski bakanların "**kişilik haklarının zedelenmesinin önlenmesi, şöhret ve diğer haklarının korunmasının sağlanması**" gerekçesine dayandırıldı. Geçmiş dönemlerde kurulan soruşturma komisyonlarıyla ilgili de çok sayıda haber yapılmış, ancak yayın yasağı getirilmemişti. TBMM tarihinde ilk kez TBMM Soruşturma Komisyonu'nun çalışmalarıyla ilgili yayın yasağı kararı alındı. Eski bakanlar Zafer Çağlayan, Muammer Güler, Egemen Bağış ve Erdoğan Bayraktar hakkında rüşvet aldıkları iddiasıyla kurulan Soruşturma Komisyonu'na ilişkin haberlerle ilgili olarak TBMM Başkanı Cemil Çiçek, 21

Kasım 2004 tarihinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na bir yazı gönderdi. Yazıda, komisyon tarafından gizli olarak yürütülen soruşturma ile ilgili basın ve yayın organlarının anayasanın 38, TBMM İçtüzüğü'nün 110, Ceza Muhakemesi Yasası'nın 157. maddelerinde düzenlenen "soruşturmanın gizliliğini ihlal edici ve masumiyet karinesini zedeler şekilde yayınlar yapıldığı" belirtilerek, soruşturmanın sağlıklı yürütülmesini takiben, soruşturmanın bitim tarihi olan 27 Aralık 2014'e kadar yayın yasağı kararı alınması istendi.

- **A**nkara DT oyuncusu **Tuncer Yiğci**, Nejat Birecik'in DT Genel Müdürü olarak atanmasından kısa bir süre önce, **Ankara Ekin Tiyatrosu**'na sahnelenen ve **Uğur Mumcu**'nun kaleme aldığı "**Söz Meclis'ten İçeri**" adlı oyun için, Ordu iline turneye gitti. Turne sırasında, oyunun fotoğraflarını kişisel Facebook hesabından paylaşarak, fotoğrafların altına "**Ordu... Göreve...**" yazdı. Yazı, Facebook'taki arkadaşları tarafından da espiyle değerlendirildi. Ancak, söz konusu yazı nedeniyle Yiğci'ya hakkında soruşturma açıldı. Birecik, kurumun başına atanır atanmaz, Yiğci'nin bu mesajı ile ilgili olarak hakkında disiplin soruşturması başlattı. Yiğci'ya başlatılan soruşturmanın gerekçesinde, "DT Genel Müdür Vekili'nin (Mustafa Kurt), görevden alınmasından sonra sosyal paylaşım sitesi aracılığıyla makama atanması muhtemel kişiyi (Nejat Birecik) kast ederek, 'Ordu... Göreve...' şeklinde orduyu göreve davet niteliğinde ifadeler kullandığınız ve bu ifadelerin birden çok kişiye ulaşarak, alenileştirdiğiniz iddia edilmektedir" denildi. Yiğci'nin savunması istendi.(25.11.2014)

ARALIK 2014

- **A**ntalya Büyükşehir Belediyesi, **Antalya Sanatçılar Derneği**'nce (ANSAN) kullanılan, tarihi Kaleiçi girişindeki çay bahçesi ve sergi salonunu, 15 yıllık protokole rağmen **polis zoruyla tahliye etti**. Tahliyeye direnen sanatçı ve dernek üyelerine biber gazıyla müdahale edildi. (01.12.2014)
- **H**ükümete yakınlığıyla tanınan iş adamı **Ethem Sancak**'ın TMSF'den devraldığı Türk Medya'nın bünyesindeki **TV360**, Can Dünder'in yeni kitabı **"Abim Deniz"**e çok satanlar listelerinin başında olmasına rağmen sansür uyguladı. Can Yayınları Genel Müdürü Can Öz, Dünder'in kitabının TV360'ta yayınlanan en çok satan kitaplar VTR'sinden kasıtlı bir biçimde çıkarıldığını öğrendiklerini açıkladı. Öz'ün kişisel twitter hesabındaki açıklamalarına göre, "Abim Deniz" kanalın VTR'sinde birinci sırada yer almasına rağmen, bizzat TV360'ın bir yönetim kurulu üyesinin insiyatifiyle VTR'den çıkarıldı. Öz'ün edindiği bilgiye göre, bu yönetim kurulu üyesi kitabın çıkarılması talimatını, "Çıkarın lan o Can Dünder pe... o listeden" diyerek verdi.(01.12.2014)
- **K**işisel Facebook hesabında, Ordu'da turnedeyken "Ordu...Göreve..." yazdığı gerekçesiyle Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 'nce hakkında soruşturma başlatılan oyuncu **Tuncer Yiğci'nin Samsun Devlet Opera ve Balesi'nde yöneteceği "Keşanlı Ali Destanı" müzikali de engellendi**. Daha önce prova tarihi bile kararlaştırılan eser için Samsun'a gidecek olan Yiğci'ya, DOB'den, "Devlet Tiyatroları Genel Müdür Vekili Nejat Birecik ile DOB Genel Müdür Vekili Selman Ada arasında yapılan protokol gereği, bundan böyle **iki kurum arasında rejisör alışverişi yapılmayacaktır**" denildiği belirtildi.(03.12.2014)
- **E**skişehir Büyükşehir Belediye Meclisi'nde 28.11.2014 tarihinde yapılan 2015 yılı bütçe görüşmeleri sonucunda AKP Meclis üyelerinin çoğunluğuyla **kültürel ve sosyal çalışmalara ayrılan 10 milyon lira Fen İşlerine aktarıldı** ve 3-5 liralık **tiyatro ve opera biletlerine yüzde 50'ye yakın zam yapılması** CHP'li meclis üyelerinin itirazlarına rağmen karar AKP'li üyelerin oylarıyla kabul edildi. Belediye Meclisi'ndeki AKP çoğunluğunun kendisi yurtdışındayken bu kararı aldığını belirten **Yılmaz Büyükerşen**, "Asgari ücretli, 2 çocuklu bir aile hiç olmazsa ayda bir

tiyatroya gidebilsin diye fiyatları düşük tutmuştuk, şimdi o bile lüks haline geldi” diyen Büyükerşen, karar karşısında yapacak bir şey olmadığını söylerken “Kendilerine yakışanı yaptılar. İnsan üzülüyor. Ne diyebilirim ki bu bağınazlık karşısında?” sözleriyle isyan etti. (06.12.2014)

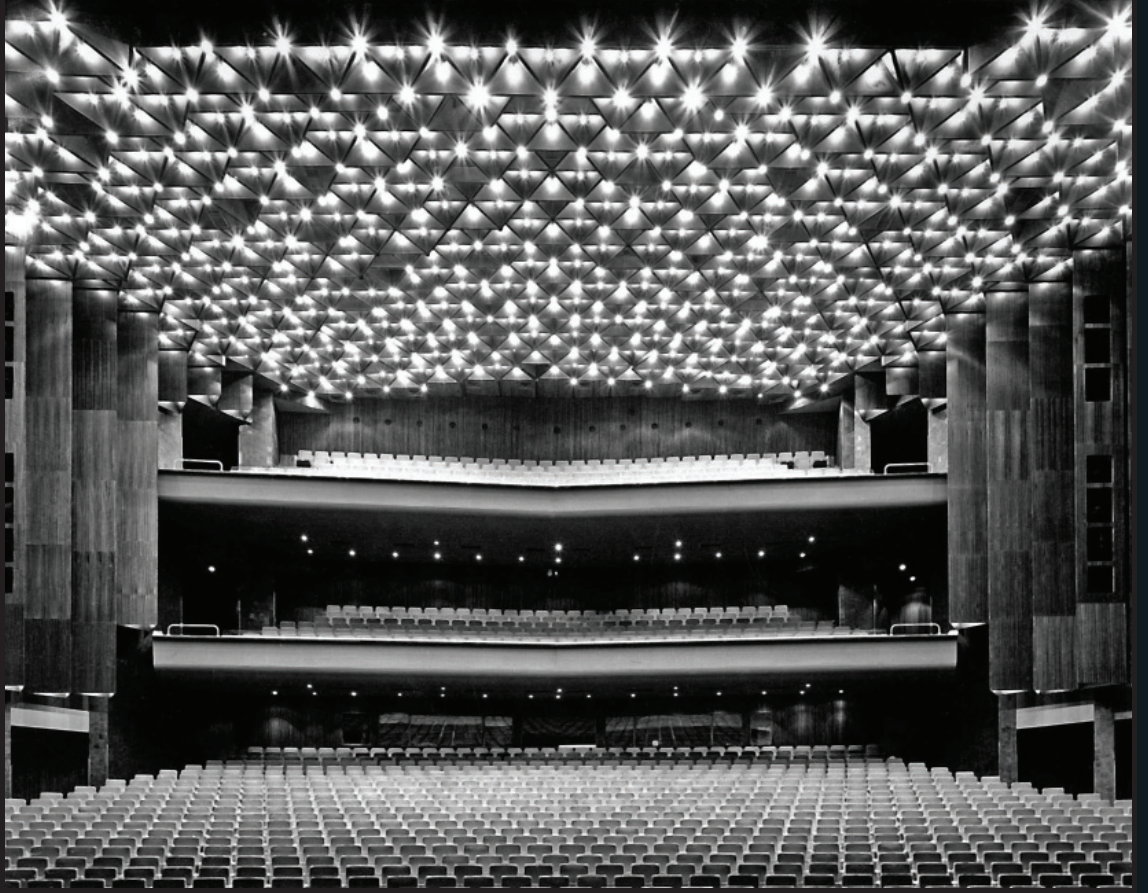
- **I**stanbul Büyükşehir Şehir Tiyatroları Genel Müdürlüğü'ne güreş hakemliği, zabıta müdürlüğü yapmış ve İETT'de yönetici olarak çalışmış olan Şevket Demirkaya atandı.(05.12.2014)
- **A**kün ve Şinasi sahnelerinin satılması ve Operet sahnesinin kapatılması Ankara'da, Kuşulu Park'ta Kültür-Sanat-Sen, DETİS, TOBAV, TOMEK gibi meslek kuruluşlarının ve Başkent Dayanışması'nın düzenlene bir etkinlikle protesto edildi. (7 Aralık 2014)
- **F**atih Akın'ın 1915'te Mardinli bir Ermeni'nin yaşadıklarını konu alan “Kesik” (The Cut) filmi , Türkiye'de “+18” ibaresiyle vizyona girdi. “Kesik”in Sinema Denetleme ve Sınıflandırma Kurulu'ndan “+18 ibaresi” alması “**dolaylı sansür**” yorumlarına neden oldu.(07.12.2014)
- **B**esteci- Orkestra Şefi Selman Ada'nın **Devlet Opera ve Balesi** Genel Müdürlüğü'ne getirilmesinin ardından başlayan **istifalar sürüyor**. Antalya Opera Balesi'ne yeni müdür atandığı, Mersin Opera Bale Müdürü **Ardahan Şanal**'in görevden alındığı gün, İzmir Devlet Opera Balesi Müdürü Soprano **Aytül Büyüksaraç** da müdürlük görevinden istifa etti. (08.12.2014)
- **C**umhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın (CSO) 2014-2015 sanat sezonu programından dünyaca ünlü besteci ve piyanist Fazıl Say'ın eserlerinin çıkarılmasına, eski Devlet Opera ve Balesi (DOB) Genel Müdürü ve Orkestra Şefi **Rengim Gökmen**'den de tepki geldi. Gökmen, daha önce CSO tarafından yöneteceği belirtilen “**İsmet İnönü'yü anma konseri**”nden **çekildi**. Konseri, Gökmen yerine şef Burak Tüzün yönetecek. Say'ın eserleri programdan çıkarılınca, yerine dünyaca ünlü besteci **Muammer Sun**'un eserlerinin seslendirilmesi kararlaştırılmıştı. Sun da geçen haftalarda açıklama yaparak, konserde “**eserlerinin seslendirilmesini istemediğini**” beyan etmişti.(09.12.2014)
- **D**evlet Opera ve Balesi (DOB) Antalya ve Mersin müdürleri görevden alındı. **Aslı Ayan**'ın **Facebook'a 'plajda çektiği fotoğrafları'**

koyduğu, Şadi Erdoğan'ın ise kültür sanat kurumlarını hükümete tabi kılan **Türkiye Sanat Kurumu (TÜSAK) yasa tasarısına karşı çıktığı** için görevden alındığı belirtildi.(11.12.2014)

- **D**evlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü'ne Selman Ada'nın gelmesinden kısa bir süre sonra Ankara DOB Müdürlüğü'ne vekaleten atanan Mustafa Erdoğan'ın, bir kişinin aynı kurumda iki farklı göreve atanamayacağını belirten 1309 sayılı DOB'un kuruluş yasası ile 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'na aykırı olarak ve yine vekaleten, kurumun "Genel Müzik İşleri Yönetmenliğine" ataması yapıldı.(10.12.2014)
- **S**anat alanlarına yönelik bu sansür ve engellemelerin yanısıra, 2008 yılında onarım amacıyla boşaltılan İstanbul'un en önemli sanat mekanı Atatürk Kültür Merkezi (AKM)'nin 6 yıldır kapalı kalmasını, sanat alanımıza yönelik en büyük darbe olarak değerlendiriyoruz. 2010 İstanbul Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nca AKM'nin onararak açılmasının kararlaştırılması ve gerekli bütçenin sağlanmasının ardından herhangi bir adım atılmamış; 2012 Mayıs'ında Koruma Kurulu kararına uyularak onarım inşaatına başlandığı Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca açıklanmasına karşın, günümüze dek hiç bir ilerleme kaydedilmemiş ve bina çürümeye terk edilmiştir.

Bütün bu saydığımız örnekler, AKP iktidarının sanat karşıtlığının bariz göstergeleridir.

Atatürk Kültür Merkezi

YAZMA!

OYNAMA!

KONUŞMA!

KÜLTÜR VE SANATA UYGULANAN
BASKI VE SANSÜR RAPORU
2014

